

או שאת ארבעת העבודות האלו במנחות חוטא וסוטה חלקם עשה לשמן וחלקם עשה שלא לשמן, או שעשה חלקם במחשבת שלא לשמן וחלקם לשמן – הרי הן פסולות! ואין מקטירין את הקומץ ואין שייריהן נאכלין לכהנים, כי אין צריך לקלקל דווקא בכל ארבעת העבודות, אלא די אפילו בחלקם.⁽³⁾

כיצד הוא עושה את המנחה במחשבת לשמן ובמחשבת שלא לשמן?

אם בתחילה חושב לשם מנחת חוטא ואח"כ

במחשבת שלא לשמן ובדומה לשחיטת זבח החטאת שלא לשמה.⁽²⁾

ב. ונתן את הקומץ בכלי שרת כדי לקדשו, במחשבת שלא לשמו, ובדומה לקבלת דם זבח החטאת שלא לשמו.

ג. וחלץ עם הקומץ אל המזבח, במחשבת שלא לשמה, ובדומה להולכת דם זבח החטאת שלא לשמו.

ד. והקטיר את הקומץ שלהן על המזבח במחשבת שלא לשמן ובדומה לזריקת דם זבח החטאת שלא לשמו.

שלא לשמה נאמר הדין שצריך מתיר שלם. אך באור שמח [פסולי המוקדשין טז] כתב שמחשבת שלא לשמה היא אפילו בחצי מתיר, ואינה כפיגול.

ובביאור סברת האור שמח כתב המנחת אברהם, לחלק בין דין פיגול למחשבת שלא לשמה, על פי דברי הגרי"ז שבפיגול יש דין שהפיגול יעשה דווקא במתיר עצמו, כלומר, שהקרבן מתפגל רק על ידי המתירים שלו בעצמו, ולכן גם אינו מתפגל רק על ידי חצי מהמתיר שלו, אלא צריך מתיר שלם. אבל במחשבת שלא לשמה אין את הדין הזה, ואם כן לא שייך לומר בה "חצי מתיר".

והגרי"מ פישטיין זצ"ל ביאר את סברת האור שמח, בחקירת הגרי"ז במחשבת שלא לשמה, האם כשחושב שלא לשמה זה עקירת הלשמה, או שמחשבת זו היא מחשבת הפוסלת בקרבן. ואם נבאר שזה עקירת הלשמה, מובן הדבר שלא צריך לעקור את הלשמה בכל המתיר אלא אפילו אם עקר את חלק מהמתיר מלשמה הרי זה פסול, ואם כן לא שייך כאן לדין חצי מתיר. ועייין מה שהבאנו בתחילת מסכת זבחים לגבי חקירת הגרי"ז.

וסברא זו מוכחת בכמה ראיות, וראה בלשון הרמב"ם [פסולי המוקדשין יח ב] "שהרי זה דומה למטיל מום בקדשים", ונראה בדבריו שזהו פסול בקרבן.

2. המשנה בזבחים [ב א] מביאה את דברי התנא יוסי בן חוני, שאומר שגם השוחט קרבן לשם פסח או לשם חטאת פסול. וכאן במנחות לא הוזכר הדבר כלל. ויש להסתפק במשנתנו, מה הדין אם קומץ מנחה לשם מנחת חטאת, האם לשיטת יוסי בן חוני תהיה המנחה פסולה כמו בזבחים. מנחת אברהם.

3. האחרונים דנו, כיצד תועיל מחשבת שלא לשמה ולשמה, והרי בפיגול יש דין שאין מפגלין בחצי מתיר, והוא הדין, לכאורה, גם בשלא לשמה, באופן כזה שחושב לשמה ושלא לשמה, הוא לכאורה מקלקל רק בחצי המתיר.

וכמו כן יש להקשות, אם קומץ את כולה שלא לשמה, הרי עדיין לא עשה במנחה ליקוט לבונה, ואם כן, הוא רק קלקל בחצי מהמתיר. ויש לדון אם הדין של חצי מתיר, נאמר גם במחשבת שלא לשמה, או שנאמר רק בפיגול. ומדברי החזון איש מוכח שסבר שגם במחשבת